

Література:

1. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н. Д. Бабич. - Чернівці: Книги - XXI, 2006.
2. Михайлова Т.В. Культура мовлення фахівця: навч. посіб. / Т. В. Михайлова. Х.НТУ «ХП», 2015.
3. Романовський О. Г. Ментальні карти як інноваційний спосіб організації інформації в павчальному процесі вищої школи / Романовський О. Г., Гриньова В.М. Резван О. О, // Інформаційні технології і засоби навчання, 2018, Том 64, Мо. С, 195-186.

Тищенко Т. І.

Тренди послуг провайдерів освіти дорослих

Харківський національний педагогічний університет імені

Г.С. Сковороди, Харків

Увага до освіти дорослих є важливим складником міжнародної політики Європейського Союзу та ООН. Рекомендації ЮНЕСКО щодо навчання і освіти

дорослих у 2015 р. зосереджують увагу професійної педагогічної спільноти на забезпечення участі дорослих у житті суспільства, освіту дорослих у шести взаємопов'язаних вимірах: політика, врядування, фінансування, участь, інклюзія та справедливість, якість [1]. Відповідно угода про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачає співробітництво в галузі освіти, навчання та молодіжної політики з метою покращення взаєморозуміння, міжкультурного діалогу та інтеркультурності як соціального тренду в освіті дорослих реалізувати змістові компоненти через волонтерство і неформальну освіту [2].

Метою цієї публікації визначено стислий огляд об'єктивних та суб'єктивних чинників, що впливають на визначення тематичних трендів послуг освіти дорослих, затребуваних в умовах сьогодення.

В роботі ми послуговувалися висновками, представленими О. Панич у звіті (2021) щодо орієнтирів державної політики у сфері освіти дорослих [4], міркування В. Шульги (2015) про інформаційну безпеку як актуальний тренд в освіті дорослих [2; 5].

Перший чинник – інтелектуальний (предметно-психологічний). Його суттєві об'єктивні і суб'єктивні ознаки: свідомий консерватизм у визначенні пріоритетів цінностей знань, нестабільні інформаційні потреби у дорослого населення і, як наслідок, поширені практики знецінення і маніпулювання свідомістю в інформаційному просторі, недостатній рівень усвідомленості дорослими людьми інформаційних загроз, низький рівень функціональної медійної грамотності дорослих громадян, загальний науковий нігілізм.

Другий чинник – багатокомпонентної інтерпретації елементів інформаційної сфери. Погодимось із В. Шульгою у тому, що на теперішній час незавершеність розроблень норм законодавства, що регламентує інформаційну сферу суспільних відносин, не ефективна його реалізація в умовах прогресування суспільства знань і розвитку інформаційно-комунікаційних

технологій. Прояви цього об'єктивного чинника: відсутність стандартизованих безпечних форматів поведінки дорослих в інформаційній сфері [5].

Третій чинник: соціодинамічний. Його ознаки: підвищення соціального престижу інформаційно-комунікаційних, медійних технологій, мережевих ресурсів, створення нових шаблонів освітньої комунікації: використання для самоосвіти і професійного розвитку елементів соціальних мереж, мережевих каналів поширення інформації – для нетворкінгу тощо.

Четвертий чинник – економічний. Він передбачає, що освіта дорослих обумовлена об'єктивними, економічно виправданими важелями. Пріоритетним тематичним напрямом освіти дорослих вважаємо професійний розвиток працівників у сфері освіти, охорони здоров'я, юриспруденції. Це врегульовано чинним законодавством. Найбільш прийнятним варіантом провайдери освітніх послуг у цьому тренді презентують практики відкритої освіти. Метою відкритої освіти є навчання особистості використовувати фактичні ресурси для власної освітньої програми. Особистість сама проектує зміст і здійснює самооцінку.

Технічний чинник передбачає врахування рівня цифрової і медійної грамотності дорослих під час розроблення і практичної реалізації відкритих навчальних систем, освітніх платформ і відповідних національних стратегій. Прикладом, на наш погляд, став портал «Дія» <https://diia.gov.ua/>

Безсумнівно, трендом 2020-тих років стали відкриті освітні системи, які дали доступ до навчальної, пізнавальної та інших видів інформації у спеціально створених тематичних чи галузевих репозитаріях. Серед розмаїття відмітимо тут гіпер-посилання найпопулярніших не лише серед здобувачів і викладачів, але й серед дорослих людей, які опікуються самоосвітою і професійним саморозвитком: Creative Commons, Coursera, MITOpenCourseWare, OpenLearning, Prometheus, World lecture project, Портал знань.

За предметними галузями представлено матеріали у репозитаріях провідних українських закладів вищої освіти: Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя, НТБ НУ «Львівська політехніка»,

Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди тощо. Відкриті освітні системи і електронні репозитарії через відкритий доступ до навчальних матеріалів (відео лекцій, семінарів, вебінарів, майстерок тощо) дають змогу мінімізувати економічні, соціодинамічні, правові бар'єри в доступі до наукової інформації, повною мірою реалізують ідею навчання людини упродовж життя.

Наступний тренд – змішане чи гібридне навчання. Це, передусім, конкретні розробки навчального контенту, алгоритмізованого навчання, організацію індивідуальних, групових консультацій, моніторинг навчального прогресу за допомогою спеціально розробленого віртуального освітнього середовища. Варіанти розробляються провайдерами освіти дорослих: MOODLE, HUMAN, корпоративні тренінги/курси підвищення кваліфікації PIFA, Толока, Освіторія, Центр громадського здоров'я МОЗ, Медексперт тощо. Однак проблема визнання результатів навчання, механізми сертифікації освітніх онлайн курсів, підтвердження якості змісту таких програм провідними навчальними закладами та стейхолдерами, Державною службою якості освіти – в стані розроблення.

Третьою групою трендів в освіті дорослих стали тренди мобільного навчання [6]. Таке навчання підтримує ідею особистісно зорієнтованого навчання, реалізує принципи відкритої освіти дорослих: гнучкість, модельність, безбар'єрність. Воно затребуване у сферах післядипломної та другої вищої освіти. Віртуальний комерційний ринок освітніх послуг у цьому ключі представлений у магазинах Google Play та App Store прикладами застосунків з різних галузей знань. Мобільний застосунок Mova розроблено для вдосконалення знань з української мови на платформах iOS та Android. Особливо популярні застосунки з вивчення іноземних мов: «Англійська з Lingualeo», busuu – Easy Language Learning, Memrise. Мультигалузевий мобільний застосунок: UdeMyOnlineCourses. Ключова тенденція мобільного мікро-навчання – персоналізація таких застосунків, розроблення сучасних

застосунків з використанням технологій віртуального тренера, доповненої реальності, діджитал-ресурсів.

Отже, стислий огляд об'єктивних та суб'єктивних чинників контексту тематичних трендів послуг освіти дорослих, затребуваних в умовах сьогодення, засвідчив про певну динаміку чинників, що визначають тренди освіти дорослих. Більш виразними виступають інтелектуальний, соціальний, економічний чинників. Для забезпечення відповідності ринку праці й освіти на рівні держави створюються умови для безбар'єрного навчання упродовж життя представників сфер освіти, охорони здоров'я, юриспруденції, інших сфер діяльності і галузей знань. Затребуваними трендами є відкрита, дистанційна освіта, мобільне навчання.

Перспективним напрямом подальшого розроблення заявленої проблеми є використання функціональних можливостей комп'ютерно-мобільних пристроїв, персоналізація і дидактичні сценарії цифрових сервісів і застосунків в освіті дорослих.

Література:

1. Recommendation on Adult Learning and Education. 2015. Published in 2016 by UNESCO. 16 p.
2. Беззуб І. (2017) Поширення інформаційно-комунікаційних технологій в освіті протягом життя. Наук. пр. Нац. б-ки України ім.В. І. Вернадського. Київ, 2017. Вип. 48. С. 503–516. https://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/00996634_0.html
3. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (2015). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення 1.12.2021)
4. Державна політика у сфері освіти дорослих. Звіт за результатами дослідження. (2021) За заг.ред. О. Панич. 39 с. URL: <https://www.dvv-international.org.ua/fileadmin/files/eastern->

neighbors/Ukraine_pics/Ira/Publications/State_policy_web.pdf (дата звернення 29.11.2021)

5. Шульга В. Сучасні підходи до трактування поняття інформаційна безпека. Ефективна економіка № 4, 2015. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5514>

6. Використання засобів мобільного Інтернету у дистанційному навчанні кваліфікованих робітників [О. В. Базелюк, С. Г. Кравець, Л. А. Майборода та ін.]. Житомир: “Полісся”, 2019. 66 с. <https://doi.org/10.32835/978-966-655-910-7/2019>

Фандеева А. Е., Чевичелова О. О.

**Некоторые аспекты компетентностного подхода в преподавании
иностранного языка студентам в университетах**

*Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет,
Харьков*

Иноязычная подготовка будущих специалистов является одной из важных составляющих современной системы высшего технического образования, поскольку способствует личности средствами иностранного языка осуществлять языковую деятельность в соответствии с целями и ситуациями общения в рамках той или иной сферы деятельности, в основе которой лежит комплекс умений, позволяющий участвовать в речевом общении в его продуктивном и рецептивном видах. Поэтому целью обучения иностранному языку в технических университетах является овладение им как средством коммуникации и приобретение профессионально направленной иноязычной компетентности для успешного выполнения дальнейшей профессиональной деятельности.